

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΑ FAKE NEWS ΠΑΛΙ ΜΕ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ;

Πανταχόθεν απειλές! Και για όλες, η καλύτερη άμυνα χτίζεται με τον τεχνολογικό μαϊντανό των καιρών μας. Εκτός από τη μάχη του κράτους με AI θόλους ενάντια στις εξωτερικές απειλές, απ' ό,τι φαίνεται σε εξέλιξη είναι και η μάχη με την παραπληροφόρηση. Και εδώ, η απάντηση του κράτους είναι... κι άλλη «AI»! Ας συνοψίσουμε με τα λόγια ενός δημοσιογράφου:

Στην κυβέρνηση θεωρούν πως τέτοια φαινόμενα θα είναι όλο και πιο συχνά και γι' αυτό τον σκοπό σχεδιάζουν να δημιουργήσουν ειδική πλατφόρμα όπου με τη βοήθεια **τεχνητής νοημοσύνης** θα αντιμετωπίζονται διεθνείς εκστρατείες παραπληροφόρησης που στρέφονται κατά της χώρας μας, οι οποίες μπορεί να είναι πάσης φύσεως. (...) Για παράδειγμα, μπορεί να υπάρξει ένα βίντεο μέσω τεχνητής νοημοσύνης που να δείχνει κακοποίηση τουριστών για να πληγεί ο τουρισμός. Μπορεί να δείχνει ψεύτικη φθορά σε αρχαιότητες για να πληγεί το αίτημα επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα, μπορεί να δείχνει κακοποίηση μεταναστών για να αποτυπωθεί η εντύπωση πως η Ελλάδα δεν σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα και σε ακόμη πιο προχωρημένες καταστάσεις να μεταδίδει ψεύτικο μήνυμα πολιτικών προσώπων. Η πλατφόρμα του ΥΠΕΞ θα χρησιμοποιεί την τεχνητή νοημοσύνη, για καλό όμως σκοπό. Θα είναι δηλαδή σε θέση να εντοπίζει ψευδείς ειδήσεις εναντίον της χώρας. Το διαφορετικό είναι πως η τεχνητή νοημοσύνη δεν αναγνωρίζει μόνο λέξεις-κλειδιά, αλλά αντιλαμβάνεται πλέον ολόκληρα νοήματα.¹

Κι αφού το Υπουργείο Εξωτερικών θα στήσει «θόλο» με τεχνητή νοημοσύνη ενάντια στα fake news που παράγονται από τεχνητή νοημοσύνη (λίγο κυκλική δεν είναι αυτή η γελοιότητα;), ιδού τι θα κάνει στη συνέχεια, «για καλό σκοπό» βεβαίως. Θα αναβαθμίσει την εκπαίδευση των υπαλλήλων του «πάνω στη χρήση των social media και των εργαλείων τους και στη δυνατότητα να απευθύνονται σε στοχευμένο κοινό».² Κοινώς, φίλτατοι αναγνώστες, από εδώ και πέρα, κάθε φορά που θα ανοίγετε το smartphone για ενημέρωση, αναμένετε απευθείας σύνδεση με το Υπουργείο. Όπως τότε που η χώρα βρισκόταν σε μάχη με έναν αόρατο εχθρό (βλ. ιό), όπου όλα τα δίκτυα της «πληροφόρησης» και «αντιπληροφόρησης» είχαν συντονιστεί με τα εθνικώς εγκεκριμένα νοήματα ενάντια στις κακόβουλες προσπάθειες να τρωθεί ο σεβασμός της χώρας στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Από μια άλλη μπάντα του κρατικού μηχανισμού, ο διοικητής της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας, Μιχάλης Μπλέτσας, διαπίστωνε πρόσφατα με τρόπο ότι: «δεν υπάρχει ηθικός φραγμός ως προς τη σύνδεση του πολιτικού λόγου με την αλήθεια. Everything goes. Δεν υπάρχει πια ντροπή για τα ψέματα».³ Γι' αυτό, αξιωματούχοι σαν και αυτόν, που φροντίζουν νυχθημερόν για «τη σύνδεση του πολιτικού λόγου με την αλήθεια», σχεδιάζουν διάφορα. Όπως αυτό: με την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς, θα παρουσιαστεί πιλοτικά, σε περίπου 20 σχολικές τάξεις, η ψηφιακή εφαρμογή d-AI-logue. Η εφαρμογή «θα προσφέρει καθοδήγηση για ενεργή και με επίγνωση κατανάλωση πληροφορίας στα ψηφιακά μέσα

ΤΟΤΕ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ VIRAL ΟΙ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΤΟΛΕΣ

Η κρατική πολιτική ενίσχυσης της κριτικής σκέψης των πολιτών επί κορωνοϊού πήγαινε ως εξής: αναγόρευση κάθε κριτικής στις πολιτικές της καραντίνας σε «συνωμοσιολογία». Ταύτιση κάθε αντίστασης με χριστιανοακροδεξιές πεποιθήσεις. Σκόπιμη αναμετάδοση από όλους τους πόρους του διαδικτύου της εικόνας της κυρίας που ποδοπατεί μανιωδώς μάσκες. Πράγματι. Επρόκειτο για ένα τεράστιο επίτευγμα της κρατικής «τεχνητής» νοημοσύνης ενάντια στα fake news. Για την ακρίβεια, ένα τεράστιο επίτευγμα διάδοσης fake news από τους ίδιους τους κρατικούς μηχανισμούς και τους συνοδοιπόρους του.

πληροφόρησης και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».⁴ Το όλο έργο έχει επιστημονική σφραγίδα: το συντονίζει το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», με εταίρους το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), το Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά» και κάποιο «World Human Forum». Ο πρόεδρος του «Δημόκριτου» διαφημίζει το όλο πρότζεκτ ως εξής: «πρόκειται για έναν ψηφιακό βοηθό που κινητοποιεί τον πολίτη ώστε να σκέφτεται κριτικά και να αντιμετωπίζει τις ψευδείς ειδήσεις».⁵ Ο βοηθός είναι ένα... chat bot.⁶ Του είδους που δεν έχει ανάγκη προφανώς ο κριτικά σκεπτόμενος πρόεδρος του Δημόκριτου και οι όμοιοί του, καθώς η δουλειά που ανέθεσαν στους εαυτούς τους είναι το πως να καταστρέψουν τα μυαλά των υπόλοιπων «κοινών» πολιτών και των μαθητών, βάζοντάς τους να συνομιλούν με ένα μηχανήμα. Στην ουσία, βέβαια, ο πρόεδρος και οι λοιποί συμβαλλόμενοι του πρότζεκτ έχουν πιο ταπεινά κίνητρα. Εκκινούν από μια «κριτική ανάγνωση» της συγκυρίας και των ευκαιριών

μήπως είναι λίγο φασίστες;

Έχουμε μιλήσει πολλές φορές για τον συσκοτιστικό ρόλο της Αριστεράς, αφενός ως προς τις ελληνικές ιμπεριαλιστικές επιδιώξεις στο εξωτερικό, κι αφετέρου ως προς το πέσιμο εναντίον της εργατικής τάξης στο εσωτερικό. Αυτό που μοιάζει εντυπωσιακό είναι η άνεση της αποτύπωσης μιας σβάστικας σε έναν τοίχο. Αυτή ας πούμε είναι μία από τις δύο-τρεις με τις οποίες έχουν διακοσμήσει το πάρκο Τρίτση προκαλώντας αισθήματα αμηχανίας στους περαστικούς οι οποίοι ζουν αυτή τη σβάστικα όλο και περισσότερο στο πετσί τους, μέσα από την ίδια τους την καθημερινότητα, εδώ, εντός του ελληνικού κράτους. Σε καιρούς πολεμικής προετοιμασίας, βέβαια, η χρήση τέτοιων συνθημάτων λέει και κάτι ακόμη. Βάλτε τα χακί ενάντια στον ξένο κατακτητή, κι ας έχουν και σφυροδρέπανα πάνω... το ελληνικό κράτος να κερδάει.

που ξεπηδούν: υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση, πάρτε τα λεφτά, καβάλα το κύμα της AI και λέγε παραμύθια περί κριτικής σκέψης.

Το σίγουρο είναι το εξής: στα κρατικά επιτελεία προβληματίζονται σοβαρά για τη διάχυση των κρατικών εντολών και την εμπιστοσύνη των «πολιτών» στους κρατικούς θεσμούς, ειδικά των πολιτών που βρίσκονται στο στόχαστρο των κρατικών πολιτικών. Στους εμπόλεμους καιρούς μας, ο κρατικός λόγος όλο και περισσότερο θα πρέπει να αποσυνδέεται από την πραγματικότητα της ταξικής υποτίμησης και της κρατικής επιθετικότητας μέχρι το σημείο της εξόντωσης. Όλο και περισσότερη λογοκρισία θα επιβάλλεται. Οπότε το όλο στοίχημα δεν είναι η μάχη με τα fake news, στα οποία άλλωστε οι κρατικοί μηχανισμοί είναι οι πρώτοι διδάξαντες. Το στοίχημα είναι η καθολική επικράτηση του κρατικού λόγου στη δημοσιότητα. Το παράδειγμα της περιόδου 2020-2022 ήταν χαρακτηριστικό: τα κρατικά bots πλημμύρισαν το διαδίκτυο με εντολές συμμόρφωσης και οι δρόμοι πλημμύρισαν με αστυνομικές μηχανές.

1. Στ. Παπαντωνίου, «"Θωράκιση" από τα fake news. Πλατφόρμα του ΥΠΕΞ θα εντοπίζει εκστρατείες παραπληροφόρησης κατά της χώρας», *Η Καθημερινή*, 24/02/2024.

2. Στο ίδιο.

3. Α. Σπανού, «Εκλογές στην εποχή της AI. Οι κίνδυνοι, οι προκλήσεις, η απειλή για τη δημοκρατία και οι ασπίδες για τα deepfakes», *Η Καθημερινή*, 7/01/2026.

4. Στο ίδιο.

5. Στο ίδιο.

6. Βλ. d-AI-logue, «Πληροφορίες και Στάσεις σχετικά με την Παραπληροφόρηση και τα Εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης, www.shout.com, όπου παρατίθενται και το ερωτηματολόγιο έρευνας σε φοιτητές/τριες σχετικά με το στήσιμο του "πρωτότυπου" chat bot.

DEPRESSION

29/1: Άλλη μια μέρα αργότερα, η Γαλλίδα Υπουργός Ενόπλων Δυνάμεων επισκέπτεται την Ελλάδα. Προφανώς για να συζητήσει περί οδύνης και αξίας της ανθρώπινης ζωής – διότι, όπως είπαμε, άλλη δουλειά δεν κάνουν οι πολιτειακές ηγεσίες.

30/1: Οι Έλληνες μετριούνται στη χρήση του chat GPT και βγαίνουν 16^{οι} ανάμεσα σε 51 χώρες. Αναρωτιέται κανείς πώς μπορεί να καταργηθεί το γιώτα-πέντε σε μια χώρα όπου οι μισοί έχουν πιάσει σοβαρή κουβέντα με την τοστιέρα τους.

6/2: 8 στους 10 Έλληνες συμφωνούν με την απαγόρευση των social media, αλλά μόνο για τους ανήλικους κάτω των 15 ετών. Σωστό κι αυτό, διότι οι ενήλικοι, όπως αυτοί που απαντούν σε τέτοιες έρευνες, έχουν πια ωριμάσει και η χρήση social media μόνο καλό τους κάνει.

7/2: Καρδιοχειρουργός που δικάζεται για φακελάκι τριών χιλιάδων ευρώ, αποδίδει τη δίκαιή του σε «σπύσιμο από συναδέλφους». Με την ευκαιρία προχωρεί σε αυθόρμητη περιγραφή της καρδιοχειρουργικής κοινότητας ενώπιον του δικαστηρίου: «εμείς οι καρδιοχειρουργοί είμαστε όλοι επιθετικοί άνθρωποι, είμαστε με τα μαχαίρια. Άμα θέλουμε καταστρέφουμε ο ένας τον άλλον». Η λύση εδώ είναι να αναλάβουν τις εγχειρήσεις καρδιάς οι εντατικολόγοι και οι πνευμονολόγοι - που είναι όλοι ήρωες.

18/2: «Δυστυχώς έχουμε μεγάλο πρόβλημα στις φυλακές, έχουμε πολύ κόσμο πια, υπάρχει πολύς πληθυσμός λόγω της αυστηροποίησης της νομοθεσίας», δηλώνει ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη, Μιχάλης Χρυσοχοΐδης. Τι τραβάει κι αυτή η ψυχούλα. Μα καλά, ποιος μαλάκας αυστηροποίησε τη νομοθεσία;

19/2: Ο Κ. Μητσοτάκης στο AI Impact Summit δηλώνει πως «θα πρέπει όλες οι χώρες να έχουν τη δυνατότητα [της AI] σε υπολογιστική δύναμη, όπως και σε δεδομένα. Οι πληροφορίες είναι πάρα πολύ σημαντικές και θα πρέπει να μοιράζονται». Μετά συμπληρώνει «θα πρέπει να προστατεύσουμε τους νέους μας από τον ψηφιακό εθισμό». Άδικο. Αν θες να μοιραστούν τα άλλα παιδάκια τα data τους, πρέπει να μοιραστείς κι εσύ τα δικά σου.

20/2: Ανακοινώνεται η κυκλοφορία της ταινίας Pressure, η οποία καταπιάνεται με την απόβαση στη Νορμανδία από μετεωρολογικής σκοπιάς. Σύμφωνα με την ταινία, η μοίρα του κόσμου κρεμόταν από τα χέρια της... αντίστοιχης Χριστίνας Σούζη. Πάλι καλά δηλαδή που υπήρχαν κι οι μετεωρολόγοι, γιατί αλλιώς μπορεί να είχε χαθεί καμιά ανθρώπινη ζωή... ουπς.

6/3: Ο Πολυχρόνης Κότιος, Έλληνας επιχειρηματίας και μόνιμος κάτοικος Ντουμπάι, εξηγεί με ποιο τρόπο κατέληξε να ζει στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα εν καιρώ πολέμου: «Αποφάσισα να εγκατασταθώ εδώ για την ασφάλεια της περιοχής. Δεν είναι όπως άλλες γωνιές του πλανήτη όπου υπήρχαν σοβαρά θέματα (...)». Σε έναν τέλειο κόσμο, το επόμενο που θα έλεγε ο Πολυχρόνης θα ήταν «αγόρασα και μια φόρμα Νικολά Μαδούρο τον Γενάρη, αλλά έχει αργήσει, μπας και ξέρετε γιατί;»

Νεοσύστατο κράτος ψάχνει φίλους... και για κάποιο λόγο σκέφτεται την Ελλάδα.